

Bruxelles, 11. prosinca 2023.
(OR. en)

16761/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0389(NLE)

SCH-EVAL 258
FRONT 416
COMIX 585

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Na datum: 11. prosinca 2023.
Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 16155/23

Predmet: Provedbena odluka Vijeća o utvrđivanju preporuke za uklanjanje nedostataka utvrđenih u evaluaciji iz 2022. o primjeni schengenske pravne stečevine u području **upravljanja vanjskim granicama u Portugalu**

Za delegacije se u prilogu nalazi Provedbena odluka Vijeća o utvrđivanju preporuke za uklanjanje nedostataka utvrđenih u evaluaciji iz 2022. o primjeni schengenske pravne stečevine u području upravljanja vanjskim granicama u Portugalu, koju je Vijeće donijelo na sastanku održanome 10. i 11. prosinca 2023.

U skladu s člankom 15. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. ta će se preporuka proslijediti Europskom parlamentu i nacionalnim parlamentima.

PREPORUKE

o uklanjanju nedostataka utvrđenih u evaluaciji iz 2022. o primjeni schengenske pravne stečevine u području upravljanja vanjskim granicama u Portugalu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. o uspostavi mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Odluke Izvršnog odbora od 16. rujna 1998. o uspostavi Stalnog odbora za ocjenu i provedbu Schengena¹, a posebno njezin članak 15. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Schengenska evaluacija u području upravljanja vanjskim granicama provedena je za Portugal u studenome 2022. Nakon evaluacije Provedbenom odlukom Komisije [C(2023) 4300] prihvaćeno je izvješće o zaključcima i procjenama u kojem se navode najbolje prakse i nedostaci utvrđeni tijekom evaluacije.

---

¹ SL L 295, 6.11.2013., str. 27.

- (2) Trebalo bi dati preporuke za korektivne mjere koje Portugal treba poduzeti kako bi uklonio nedostatke utvrđene tijekom evaluacije. S obzirom na važnost usklađenosti sa schengenskom pravnom stečevinom, posebno zaštitom vanjskih granica i provedbom kontrola osoba pri ulasku, prednost bi trebalo dati provedbi preporuka povezanih s nacionalnim upravljanjem europskim integriranim upravljanjem granicama (1.), međuagencijskom suradnjom (4.), analizom rizika (8.), nacionalnom slikom stanja (13.), ljudskim resursima (15.), specijaliziranim osposobljavanjem i usavršavanjem (16. i 17.) te otkrivanjem krivotvorenih isprava (18. i 19.).
- (3) Ovu bi Odluku trebalo proslijediti Europskom parlamentu i parlamentima država članica.
- (4) Uredba Vijeća (EU) 2022/922¹ primjenjuje se od 1. listopada 2022. U skladu s člankom 31. stavkom 3. te uredbe daljnje mjere i aktivnosti praćenja izvješća o evaluaciji i preporuka, počevši od podnošenja akcijskih planova, trebale bi se provoditi u skladu s Uredbom (EU) 2022/922.
- (5) U skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU) 2022/922 Portugal bi trebao izraditi akcijski plan za provedbu svih preporuka i uklanjanje nedostataka utvrđenih u izvješću o evaluaciji u roku od dva mjeseca od donošenja ove Odluke. Portugal bi taj akcijski plan trebao dostaviti Komisiji i Vijeću,

---

¹ Uredba Vijeća (EU) 2022/922 od 9. lipnja 2022. o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013, SL L 160, 15.6.2022., str. 1.

PREPORUČUJE:

Portugal bi trebao:

1. **Europsko integrirano upravljanje granicama:** hitno uspostaviti stratešku koordinaciju nadzora državne granice (granične kontrole i zaštita državne granice) i dodijeliti dovoljan broj članova osposobljenog osoblja kako bi se osiguralo djelotvorno upravljanje europskim integriranim upravljanjem granicama te dosljedan nacionalni pregled i koordinacija horizontalnih funkcija nadzora državne granice, kao što su mehanizam kontrole kvalitete, procjena osjetljivosti, ujednačena primjena postupaka, osposobljavanje, analiza rizika i upravljanje informacijama;
2. **Nacionalni mehanizam za kontrolu kvalitete i procjena osjetljivosti:** osigurati učinkovitu provedbu nacionalnog mehanizma za kontrolu kvalitete koji obuhvaća sva nacionalna tijela uključena u upravljanje granicama; osigurati da se postupci graničnog nadzora sustavno ocjenjuju u okviru nacionalnog mehanizma kontrole kvalitete nakon prestanka rada i prijenosa nadležnosti Službe za imigraciju i granice;
3. **Nacionalni mehanizam za kontrolu kvalitete i procjena osjetljivosti:** uspostaviti potrebni nacionalni kapacitet za pružanje svih traženih podataka povezanih s procjenom osjetljivosti, posebno u vezi sa zaštitom zračne državne granice i planiranjem kapaciteta za nadzor državne granice;

4. **Međuagencijska suradnja:** osigurati djelotvornu međuagencijsku suradnju svih nacionalnih tijela uključenih u upravljanje granicama, posebno provedbom odredaba Protokola o suradnji za EUROSUR i Protokola o suradnji Službe za imigraciju i granice te Porezne i carinske uprave te sklapanjem posebnih aranžmana i godišnjih akcijskih planova u kojima se navode jasne aktivnosti, odgovorna tijela, rokovi, mehanizam praćenja, mjere evaluacije i korektivne mjere radi usklađivanja s člankom 12. stavkom 1. u vezi s člankom 3. stavkom 1. točkom (e) i člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži¹;
5. **Analiza rizika:** uspostaviti i provoditi standardizirani postupak, koji trebaju provoditi svi relevantni dionici, za razradu rezultata analize rizika povezanih s graničnim kontrolama na zračnim i morskim granicama, posebno profila rizičnosti i pokazatelja koji se odnose na pojedince i prijevozna sredstva koji prelaze vanjsku granicu;
6. **Analiza rizika:** razviti i provesti nacionalnu metodologiju za analizu rizika u skladu sa zajedničkim integriranim modelom analize rizika, koja obuhvaća granične kontrole i zaštitu državne granice te sva nacionalna tijela uključena u nadzor državne granice kako bi se osigurao zajednički pristup analizi rizika na svim razinama njihovih organizacijskih struktura;
7. **Analiza rizika:** razviti nacionalni proizvod strateške analize rizika koji obuhvaća granične kontrole i zaštitu državne granice;

---

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624, *SL L 295, 14.11.2019., str. 1–131.*

8. **Analiza rizika:** osigurati održivost i ujednačenost praktične primjene analize rizika razvojem i provedbom nacionalnog programa osposobljavanja za analizu rizika na temelju zajedničkog integriranog modela analize rizika koji će biti pristupačan analitičarima na svim razinama; povećanjem broja osoblja zaduženog za provedbu analiza rizika na svim razinama organizacijskih struktura relevantnih tijela za nadzor granica, uspostavljanjem standardiziranog postupka za razmjenu rezultata analize rizika među svim razinama organizacijskih struktura svih relevantnih dionika u skladu s člancima 15. i 16. Zakonika o schengenskim granicama¹;
9. **Analiza rizika:** u okviru nacionalne republikanske garde provoditi zajednički integrirani model analize rizika radi provedbe analize rizika za zaštitu državne granice kako je utvrđeno u članku 29. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži;
10. **EUROSUR:** osigurati da se svi incidenti otkriveni tijekom postupaka granične kontrole prijavljuju nacionalnom koordinacijskom centru odmah ili što prije nakon otkrivanja;
11. **EUROSUR:** uspostaviti operativni sloj EUROSUR-a obuhvaćanjem relevantnih informacija svih nacionalnih tijela uključenih u pomorski nadzor (pomorska policija, mornarica i zračne snage);
12. **EUROSUR:** u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži uspostaviti analitički sloj EUROSUR-a i osiguravati za njega potrebne informacije;
13. **Nacionalna slika stanja:** u skladu s člankom 25. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži uspostaviti sveobuhvatnu i potpunu nacionalnu sliku stanja uključivanjem relevantnih informacija svih relevantnih tijela uključenih u nadzor državne granice (Službe za imigraciju i granice, pomorske policije, mornarice, zračnih snaga);

---

¹ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (kodifikacija) *SL L 77, 23.3.2016., str. 1.*

14. **Plan razvoja nacionalnih kapaciteta:** uspostaviti plan razvoja nacionalnih kapaciteta integriranjem svih relevantnih podataka svih nacionalnih tijela uključenih u upravljanje granicama;
15. **Ljudski resursi:** na temelju nacionalnog strateškog plana za ljudske resurse osigurati dovoljan broj osoblja za provedbu učinkovite, visoke i ujednačene granične kontrole na vanjskim granicama;
16. **Specijalizirano osposobljavanje i usavršavanje:** uspostaviti redovan sustav usavršavanja za postupke granične kontrole, uključujući stručno znanje o ispravama, te na nacionalnoj razini osigurati kapacitete za redovito usavršavanje službenika graničnog nadzora; osigurati da se znanje stečeno u okviru specijaliziranog osposobljavanja koje organizira Frontex propisno širi među relevantnim osobljem;
17. **Specijalizirano osposobljavanje i usavršavanje:** u skladu sa zajedničkim temeljnim kurikulumom Frontexa dodatno razviti programe osposobljavanja za policiju za javnu sigurnost i nacionalnu republikansku gardu kako bi se osigurala dostatna razina znanja i stručnosti za provedbu djelotvornih graničnih kontrola i zaštite državne granice u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama; osposobljavanje bi se trebalo provoditi redovito i temeljiti na godišnjem planiranju; program bi trebao uključivati osposobljavanje o graničnim kontrolama na prvoj i drugoj liniji, analizi rizika, otkrivanju krivotvorenih isprava, upotrebi opreme i drugim relevantnim temama;
18. **Otkrivanje krivotvorenih isprava:** na svim graničnim prijelazima osigurati dovoljan broj osposobljenih stručnjaka za isprave;
19. **Otkrivanje krivotvorenih isprava:** osigurati da je sva potrebna oprema za otkrivanje krivotvorenih isprava pri graničnim kontrolama prve i druge linije dostupna te da se sustavno upotrebljava na svim graničnim prijelazima kako bi se zajamčili kapaciteti za otkrivanje krivotvorenih isprava;

20. **Oprema za zaštitu državne granice:** uspostaviti i provesti plan nabave, održavanja i modernizacije pokretne opreme koja se upotrebljava za zaštitu državne granice te modernizirati opremu u skladu s tim planom, među ostalim učinkovitim upotrebom financijskih instrumenata EU-a;
21. **Planovi za nepredviđene okolnosti:** revidirati nacionalni plan za izvanredne situacije kako bi se u njega uključile sve potrebne sastavnice za sveobuhvatno sagledavanje mogućih izvanrednih situacija na vanjskim granicama;
22. **Kvaliteta i postupak granične kontrole:** poboljšati kvalitetu graničnih kontrola državljana trećih zemalja na prvoj liniji i osigurati ujednačenu i visoku razinu graničnih kontrola;
23. **Kvaliteta i postupak granične kontrole:** u skladu s člankom 8. stavkom 3. Zakonika o schengenskim granicama provoditi temeljite kontrole državljana trećih zemalja koji se koriste vratima automatizirane granične kontrole;
24. **Kvaliteta i postupak granične kontrole:** u skladu s člankom 8. stavcima 2. i 3. Zakonika o schengenskim granicama ažurirati softver Passe kako bi se osigurala pravilna provjera vjerodostojnosti putnih isprava;
25. **Nominalne kontrole posade i putnika na morskim granicama:** razviti automatizirano rješenje za provjeru popisa posade i putnika kako bi se na učinkovit način provodile kontrole na morskoj granici;
26. **Obrada zahtjeva za vizu na granici:** u skladu s člankom 5. stavkom 2. Direktive 2004/38/EZ¹ osigurati da se vize na granici bez naknade izdaju članovima obitelji građana EU-a ;
27. **Odgovornost prijevoznika:** uspostaviti automatski sustav unaprijed dostavljenih informacija o putnicima kako bi se izbjegla ručna obrada i poboljšala kvaliteta graničnih kontrola;

---

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ, *SL L 158, 30.4.2004., str. 77.*

28. **Odgovornost prijevoznika:** osigurati da se poduzmu sve potrebne mjere kako bi se zračne prijevoznike obvezalo da unaprijed prenose informacije o putnicima radi provođenja kontrola osoba na vanjskim granicama te primijeniti sankcije za ona poduzeća koja ne ispunjavaju zakonske obveze propisane Direktivom Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004.¹, na primjer utvrđivanjem smjernica za provedbu za prijevoznike i strožeg sustava novčanih kazni koje se izriču u slučaju kontinuiranog ne dostavljanja informacija o putnicima unaprijed;
29. **Zaštita morske granice:** poboljšati suradnju susjednih lokalnih i regionalnih jedinica te informiranost o stanju učinkovitijom razmjenom informacija o položaju resursa i drugih relevantnih podataka o informiranosti o stanju; povećati razinu pristupa lokalnih i regionalnih jedinica u integriranom sustavu nadzora, zapovijedanja i nadzora (SIVICC);
30. **Zračna luka Lisabon:** u zračnoj luci Lisabon osigurati dovoljan broj službenika graničnog nadzora za provedbu graničnih kontrola i sudjelovanje u trajnom osposobljavanju;
31. **Zračna luka Lisabon:** u zračnoj luci Lisabon poboljšati postupke kontrole druge linije kako bi se skratilo vrijeme čekanja za putnike koji podliježu kontroli druge linije;
32. **Zračna luka Lisabon:** u zračnoj luci Lisabon osigurati potrebnu opremu i osoblje za kontrole druge linije na terminalu 2;
33. **Zračna luka Lisabon:** u skladu s člankom 8. stavkom 3. točkom (b) Zakonika o schengenskim granicama u zračnoj luci Lisabon osigurati obvezne biometrijske provjere u viznom informacijskom sustavu;

---

¹ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, *SL L 261, 6.8.2004., str. 24.*

34. **Luka Lisabon:** poboljšati infrastrukturu i opremu za granične kontrole prve i druge linije u luci Lisabon i osigurati dovoljan broj kabina kako bi se omogućile učinkovite granične kontrole.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
